

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatianeii Glukhova,

în cauza de contencios administrativ, inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Glukhova împotriva Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (succesor în drepturi procedurale a Biroul Migrație și Azil) privind contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatianeii Glukhova și s-a menținut hotărârea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani,

(Dosarul nr. 3ra-1254/2023

Nr. PIGD 2-22144838-01-3ra-28122023)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătoria:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (Ig. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

09 aprilie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților, cererea de recurs depusă de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 30 septembrie 2022, Tatiana Glukhova s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune în contencios administrativ împotriva Biroului Migrație și Azil al RM, prin care a solicitat anularea deciziei Biroului Migrație și Azil nr. 5286/22 DAI din 15 septembrie 2022, emisă în privința cet. Federației Ruse – Tatiana Glukhova, cu obligarea Direcției Azil și Integrare din cadrul Biroului Migrațiune și Azil la acordarea unei forme de protecție internațională reclamantei Tatiana Glukhova, în temeiul art.16 al Legii nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

2. În argumentarea acțiunii a invocat că Tatiana Glukhova, la 02 august 2022 s-a adresat la Direcția azil și integrare cu o cerere de azil în Republica Moldova, deoarece se află în afara țării a cărei cetățenie o are.

3. A menționat că în rezultatul examinării cererii, la 15 septembrie 2022, prin Decizia nr. 5286/22 DAI a șefului Direcției azil și integrare, Iulian Popov, s-a respins cererea reclamantei de acordare a azilului în Republica Moldova, care a fost adus la cunoștință reclamantei la data de 16 septembrie 2022.

4. A considerat reclamanta decizia dată ca fiind neîntemeiată și pasibilă anulării, or, potrivit circumstanțelor de fapt relatate în cadrul interviului, aceasta a declarat că a venit în Republica Moldova la 17 decembrie 2019, la concubinul său, care este cetățean al Republicii Moldova, ca să locuiască împreună pe teritoriul Republicii Moldova.

5. A mai susținut că la 29 septembrie 2022, în cadrul interviului realizat la Centrul de Custodie publică, Tatiana Glukhova a comunicat că din cauza situației politice create în Federația Rusă, a incertitudinii și încălcării flagrante a drepturilor și libertăților omului a regimului autoritar instaurat, nu dorește să se întoarcă în Federația Rusă. Referitor la motivul plecării din țara de origine, solicitanta a susținut că Federația Rusă nu mai este la ora actuală un stat de drept, iar autoritățile nu sunt o garanție în apărarea intereselor cetățenilor, ci un instrument care acționează în interesele regimului dictatorial. Incontestabil acest fapt este confirmat odată cu declararea operațiunii speciale și atacurile armate îndreptate asupra Ucrainei la 24 februarie 2022, declararea de către Președintele Vladimir Putin la 23 septembrie 2022 a mobilizării cetățenilor Federației Ruse și înrolarea în trupele armate pentru a lupta împotriva Ucrainei.

6. Astfel, a menționat că autoritățile Federației Ruse, fiind recunoscute ca agresori de mai multe state din lume, pun în pericol viața și securitatea propriilor cetățeni a căror drepturi sunt lezate, de aceea, Tatiana Glukhova nu are nici o speranță legitimă că la întoarcerea în Federația Rusă, viața și integritatea ei nu vor fi puse în pericol .

7. A mai menționat că din conținutul deciziei șefului Direcției Azil și Integrare din 15 septembrie 2022, rezultă că s-a decis respingerea cererii reclamantei Glukhova Tatiana, cet. a Federației Ruse, deoarece aceasta nu întrunește condițiile necesare, dat fiind faptul că nu au fost identificate acte de persecuție în trecut, respectiv nu pot fi identificați nici agenți de persecuție, fapt care duce la concluzia neimpunerii examinării elementului dat, astfel cererea reclamantului nu îndeplinește condițiile necesare pentru recunoașterea statutului de refugiat prevăzute de art. 17 alin.(1) a Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

8. Subsecvent, a relevat că în motivarea deciziei șefului Direcției Azil și Integrare s-a menționat că au fost analizate elementele temerii bine - întemeiate și a credibilității de a fi persecutată, însă în rezultatul stabilirii motivelor invocate de solicitanta de azil, s-a apreciat că starea de fapt, invocată de ea, nu constituie acte de persecuție, așa cum este reglementată în legislația națională, fapt ce ar duce la neimpunerea examinării elementului obiectiv, nu s-a constatat că acesta ar fi fost persecutată, or aceasta nu a individualizat nici o acțiune care să fi fost îndreptată împotriva sa, or, că rămânerea sa în țara de origine ar fi devenit intolerabilă pentru sine din motivele enumerate în definiția refugiatului. La fel, a invocat că din conținutul deciziei rezultă că Direcția Azil și Integrare a analizat cererea lui Tatiana Glukhova și din punct de vedere al existenței elementului subiectiv - nedorința acesteia de a reveni în țara de origine, deoarece nu are un loc de trai și de muncă și din teama altercațiilor militare care au loc în orașul natal între ucraineni și ruși. Totodată, s-a apreciat că solicitanta de azil a părăsit țara de origine în mod legal, având tangență directă cu autoritățile de stat, ceea ce denotă faptul că ea nu se afla în vizorul autorităților din țara de origine și nu este urmărită de aceștia.

9. A mai relatat reclamanta că la 16 martie 2022 Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a decis să revoce imediat statului Federației Ruse de membru al Consiliului Europei, întrucât Federația Rusă, la rândul său, a decis să părăsească Consiliul Europei la 15 martie 2022, privând cetățenii ruși de protecția consacrată în Convenția europeană a drepturilor omului și refuzându-le accesul la căi de atac în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.

10. În acest context, reclamanta a susținut că Direcția Azil și Integrare nu a analizat cererea solicitantei de azil potrivit circumstanțelor descrise în interviu, de fapt analiza făcută, se referă la un aspect de ordin general fără a fi raportat la situația individuală a Tatiane Glukhova, care a invocat altercațiile dintre ucraineni și ruși la locul de trai. Iar, în pofida acestui fapt, Biroul Migrație și Azil a analizat cererea solicitantei doar din perspectiva încadrării în elementele definiției protecției umanitare în conformitate cu art. 45 alin. (3) din Legea

nr.270 din 18 decembrie 2018 privind azilul în Republica Moldova, și a ajuns la concluzia că lipsesc acele riscuri prevăzute de norma enunțată.

11. Astfel, a menționat că șeful Direcției Azil și Integrare nu a făcut nicio referire în Decizia nr. 5286/22 DAI din 15 septembrie 2022 cu privire la respectarea drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului de către autoritățile naționale din Federația Rusă, în contextul evenimentelor alarmante de ordin politic care au loc, motiv din care a considerat că Decizia șefului Direcției Azil și Integrare nr.5286/22 din 15 septembrie 2022, urmează a fi anulată, deoarece conform reglementărilor internaționale, statutul de refugiat poate fi acordat acelor persoane care, având temeri întemeiate de a fi persecutate pe motiv de rasă, religie, naționalitate, opinii politice sau apartenență la un anumit grup social, nu pot sau nu doresc protecția țării ale căror cetățeni sau rezidenți sânt. Refugiatul este o persoană care este lipsită de protecția statului din care provine și, ca urmare este nevoit să caute această protecție în altă parte.

12. În aceste context a mai susținut că singura situație în care s-ar refuza acordarea protecției pe teritoriul altui stat ar fi aceea în care circumstanțele obiective ar asigura protecția alternativă efectivă a solicitantului pe teritoriul statului de origine (cf. UNHCR, Handbook..., ed. cit.,parag.91).

13. Reclamant a reținut că potrivit art.17 alin.(1) al Legii nr.270 din 18 decembrie 2018 privind azilul în Republica Moldova, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nicio cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

14. Art. 42 din Legea nr. 270 privind azilul în RM, reglementează rolul activ al autorităților de stat, acestea au obligația la soluționarea cererilor de azil să investigheze din oficiu orice împrejurare de fapt și de drept care ar putea conduce la soluționarea cererii și să verifice informația parvenită în cadrul interviului cu solicitantul și dacă cele invocate de către reclamant corespund adevărului, în caz contrar, în lipsa unor probe din partea autorităților de stat, informația se consideră ca fiind credibilă.

15. Totodată, art. 43 alin. (1) din Legea nr. 270 privind azilul în RM, prevede că, la examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise și actualizate din surse diferite despre situația din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale.

16. Prin urmare, a menționat că cele consfințite în Constituție, realizarea drepturilor și libertăților cetățenilor, respectarea principiilor diriguitoare poartă un caracter formal. În cazul în speță agentul de persecuție este statul Federația

Rusă și anume organele care apără ordinea de drept. Însă, din decizia BMA se concluzionează că nu a fost identificat nici un agent de persecuție. Or, temerea de persecuție poate fi rezultatul raportului dintre experiența trăită și cea anticipată. Astfel, persecuția poate fi determinată nu numai de o experiență trăită individual, ci și de nevoia de evitare a unei situații ce ar atrage riscul viitor și previzibil al persecuției.

17. A mai menționat că art.6 din Legea nr. 270 privind azilul în RM, expres reglementează că consilierul de decizie va determina credibilitatea solicitantului și va evalua dovezile prezentate, acordându-i beneficiul dubiului, după caz, în vederea stabilirii elementelor obiective și subiective, însă decizia BMA se bazează doar pe faptul că solicitanta de azil nu este credibilă cu privire la declarațiile invocate în interviu, deoarece se poate întoarce în țară fără vreun pericol de fi supusă torturii sau actelor de persecuție.

18. În cazul din speță, a susținut că cerințele legale sunt întrunite, deoarece Tatiana Glukhova se află în afara țării de origine, este prezentă și noțiunea de temere bine întemeiată de a fi persecutată, deoarece se atestă o instabilitate de ordin politic în Federația Rusă, iar autoritățile statului nu oferă protecția necesară, astfel persistă riscul de fi supusă persecuției la întoarcerea în țara de origine, mai curând există certitudinea că va fi persecutată, ceea ce îi pune în pericol nu doar integritatea corporală, ci și viața. Or, refugiatul este acea persoană care datorită condițiilor din țara sa nu mai dorește să rămână să locuiască în ea, iar în momentul în care statul nu-si îndeplinește obligația de a asigura protecția cetățeanului sau rezidentului său care este nevoit să-și părăsească țara, responsabilitatea primară a protecției refugiatului revine statelor de primire potrivit Convenției O.N.U din 1951 privind statutul refugiaților sau instrumentelor juridice regionale la care sunt parte.

19. A invocat reclamanta că, Azilul este o instituție juridică prin al cărei intermediu statul oferă străinului protecție, acordându-i statutul de refugiat, protecție umanitară, protecție temporară sau azil politic.

20. În acest sens a susținut că Direcția Azil și Integrare din cadrul Biroul Migrație și Azil, a ajuns la concluzia că solicitanta de azil nu îndeplinește condițiile necesare pentru acordarea protecției umanitare potrivit art. 19 din Legea privind azilul nr.270 din 18 decembrie 2008, care prevede că protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat și în a cărui privință există motive de a crede că, la întoarcere în țara de origine, va fi expus unui risc serios și din cauza acestui risc nu poate sau nu dorește să obțină protecția acelei țări.

21. În contextul celor enunțate, a considerat reclamanta că urma să-i fie satisfăcută cererea cu privire la acordarea azilului în Republica Moldova și anume prin prisma art.19 din Legea nr.270 din 18 decembrie 2018 privind Azilul în Republica Moldova - protecția umanitară, deoarece la data emiterii Deciziei circumstanțele s-au schimbat, au loc evenimente politice în Federația

Rusă, condamnate de guvernele a peste 193 state ale lumii, motiv din care are loc exodul masiv al cetățenilor din Federația Rusă.

22. Or, aprecierea elementului subiectiv este strâns legată de caracteristica persoanei, deoarece reacția unor persoane aflate în situații similare pot fi diferite în funcție de puternicele convingeri politice, religioase. Analiza cărora î-i pot face viața insuportabilă și care a determinat reclamanta să ia o decizia promptă de a nu se întoarce în țara de origine. Prin urmare temerile acesteia sunt pe deplin justificate. Astfel, situația precară în care se află refugiații și protecția care li se acordă nu pot fi înțelese fără a se recurge la standardele conținute în reglementările privind drepturile omului, dreptul internațional umanitar, aceasta deoarece refugiații sunt categoria de persoane prin care se fac vizibile încălcările drepturilor omului.

23. În acest context, a mai susținut că nu există o definiție unanim recunoscută a pericolului de a fi persecutat, cu toate acestea se deduce din art. 33 al Convenției din 1951 că, amenințarea vieții și libertății pe criterii de rasă, religie, naționalitate, convingeri politice sau apartenență la un grup social, întotdeauna va fi calificată ca persecuție. Iar, alți factori nefavorabili, precum situația de nesiguranță în țara de origine, starea de incertitudine și limitările grave ale drepturilor omului sunt factori care urmau a fi analizați în cumul.

24. Drept urmare, a solicitat reclamanta anularea deciziei Biroului Migrație și Azil nr. 5286/22 DAI din 15 septembrie 2022, emisă în privința cet. Federației Ruse – Tatiana Glukhova, cu obligarea DAI la acordarea unei forme de protecție internațională reclamantei Tatiana Glukhova, în temeiul art.16 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova (f.d. 3/5).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

25. Prin hotărârea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Tatiana Glukhova, s-a respinsă ca neîntemeiată (f.d.23; 29/34).

26. Dispozitivul hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificat avocatei Ludmila Bolocan, care acționează în interesele Tatiane Glukhova, la 19 aprilie 2023, fapt confirmat prin semnătura olografă aplicată pe scrisoarea de expediere a actului judecătoresc nr.21473, anexată la materialele cauzei (f.d.26).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

27. La 28 aprilie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.28), avocata Ludmila Bolocan, acționând în interesele Tatiane Glukhova, a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.27).

28. La 20 iulie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a expediat prin intermediul poștei electronice pentru notificare părților, copia hotărârii

motivate a primei instanțe, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 35).

29. La 24 iulie 2023, avocata Ludmila Bolocan, acționând în interesele Tatiane Glukhova, a depus motivarea cererii de apel, prin care a solicitat în temeiul motivelor de fapt și de drept casarea integrală a hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea înaintată de Tatiana Glukhova și anume să fie anulată decizia Biroului Migrație și Azil nr. 5286/22 DAI din 15 septembrie 2022, cu obligarea Direcției Azil și integrare din cadrul Biroului Migrație și Azil la acordarea unei forme de protecție internațională reclamantei Tatiana Glukhova, în temeiul art. 16 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova (f.d. 40/41).

30. La acest capitol, Completul de Judecată al Curții Supreme de Justiție, relevă că instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind în termen apelul depus de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova, împotriva hotărârii din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

31. Prin decizia din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova și s-a menținut hotărârea din 19 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.52; 53/63).

32. Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile art. 1, art.3, art.16, art. 17 alin. (1), art.41, art.42, art.43, art. 44, art.45 din Legea privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18 decembrie 2008, în coraport cu materialele dosarului și criticile formulate în cererea de apel a ajuns la concluzia că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către apelant nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeinicii concluziilor invocate de prima instanță în hotărârea motivată.

33. În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de apel a reținut că potrivit pct. 51 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, nu există o definiție universală acceptată a „persecuției”, iar diferitele tentative de a formula o astfel de definiție au avut un succes limitat. Din Articolul 33 al Convenției din 1951, se poate deduce că o amenințare a vieții sau a libertății pe motiv de rasă, religie, naționalitate, opinie politică sau apartenență la un anumit grup social constituie întotdeauna persecuție. Alte violări grave ale drepturilor omului din aceleași motive - vor constitui, de asemenea, persecuție.

34. În acest context, instanța de apel a reținut că prima instanța corect a stabilit că la evaluarea elementului subiectiv s-au luat în considerație aserțiunile solicitantului de azil, unde s-a reținut că acesta nu dorește să revină în țara de origine, deoarece se teme pentru viața personală și nu este de acord cu ideologia partidului de guvernământ.

35. Totodată, instanța de apel a menționat că pct. 38 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, prevede că: „Elementului temere - care este o situație de spirit și o condiție subiectivă - îi este adăugat calificativul „bine întemeiat”. Deci, rezultă că statutul de refugiat nu este determinat doar de simpla existență a unei stări de spirit a celui în cauză, ci și de situația obiectivă pe care se bazează aceasta. Termenul „temeri bine întemeiate” conține deci atât un element subiectiv cât și unul obiectiv, iar pentru determinarea existenței unei temeri bine întemeiate trebuie luate în considerație ambele elemente”.

36. Astfel, referitor la elementul obiectiv, instanța de apel a notat că este necesar să se evalueze declarațiile făcute de solicitant. Însă, declarațiile solicitantului nu pot fi considerate în abstract, ci trebuie analizate în contextul unor situații concrete, iar cunoașterea condițiilor din țara de origine a solicitantului este indispensabilă.

37. La fel, instanța de apel a reținut că la evaluarea acestui element, a fost luat în considerare faptul că solicitantul de azil nu a stabilit într-o măsură rezonabilă că rămânerea sa în continuare în țara de origine, ar deveni intolerabilă pentru sine din motivele enunțate în definiția refugiatului, sau că ar deveni intolerabilă din aceleași motive dacă s-ar întoarce acolo, respectiv Biroul Migrație și Azil a concluzionat că nu rezultă existența unei temeri bine-întemeiate.

38. De asemenea, instanța de apel a constatat că reclamanta nu a identificat nici un motiv imperios de temere, or, analizând motivele invocate de către solicitanta de azil ce ține de motivul părăsirii țării de origine și solicitării azilului, s-a conchis că aceasta nu a individualizat nici o temere rezonabilă, fapt ce a dus la concluzia de nu impune examinarea elementului dat.

39. În continuare, instanța de apel a notat că se poate de a presupune că, în general, o persoană nu și-ar abandona casa și țara decât constrânsă de motive imperioase, exceptând situațiile în care ea o face în căutarea aventurii sau pur și simplu ca să vadă lumea. Pot exista multe motive de constrângere care sunt imperioase și care pot fi înțelese, dar numai un motiv a fost desemnat drept criteriu al calității de refugiat. Expresia „în urma unei temeri bine întemeiate de a fi persecutată” - pentru motivele menționate în definiție, prin indicarea unor motive specifice în mod automat ca toate celelalte motive de a se refugia să devină irelevante pentru definiție. Aceasta exclude, deci, persoanele care sunt victime ale foametei sau ale dezastrelor naturale, cu excepția cazului când

ele au totodată temeri bine întemeiate de a fi persecutate pentru unul din motivele prevăzut.

40. Subsecvent, instanța de apel a relevat că este necesar de evidențiat că solicitantul de azil nu a individualizat nici o acțiune care ar fi îndreptată asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viața personală. Dânsa a relevat în cadrul interviului despre faptul că dorește să rămână în Republica Moldova să locuiască cu concubinul său, care este cetățean al RM. La moment în Rusia are probleme mari cu locuința, nu are unde trăi, acolo este greu de angajat la serviciu.

41. În această ordine de idei, instanța de apel a considerat necesar de a menționa faptul că pct. 22 din Manualul UNHCR privind proceduri și criteriile de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției de la 1951 cu privire la statutul refugiaților, prevede că: „statutul de refugiat se aplică și oricărei persoane care datorită agresiunii externe, ocupației, dominației străine fie într-o parte a teritoriului fie în întreaga țară de origine sau a cărei cetățenie o are, este obligată să părăsească locul de reședință obișnuită pentru a căuta refugiu într-un alt loc din afara țării sale de origine sau a cărei cetățenie o are”. La baza definiției date rezultă că, solicitantul de azil nu a identificat nici un motiv de agresiune, dominație străină sau existența unor evenimente care au tulburat ordinea publică în țara de origine; nu are nici un motiv de temere, mai mult ca atât s-a bazat și a relatat informații destul de neclare.

42. În ordinea de idei descrisă, instanța de apel a reținut că Direcția Azil și Integrare din cadrul Biroului Migrație și Azil a constatat că solicitantul de azil a părăsit țara de origine în mod legal, având tangență directă cu autoritățile de stat, ceea ce constată faptul că reclamanta nu se afla în vizorul autorităților din țara de origine și nu este urmărit de către aceștia.

43. De asemenea, instanța de apel a reținut că Direcția Azil și Integrare din cadrul Biroului Migrație și Azil a concluzionat că temerea solicitantului de azil cu privire la cererea de azil, nu este întemeiată din punct de vedere subiectiv și obiectiv. Or, din analiza conceptului fundamental de temere bine întemeiată de persecuție, sub aspectul celor două elemente care îl compun, elementul subiectiv și cel obiectiv, nu rezultă existența unei temeri sau a unei probabilități de persecuție în sensul Convenției din 1951.

44. În lumina celor relatate, instanța de apel a considerat că Direcția Azil și Integrare din cadrul Biroului Migrație și Azil corect a concluzionat că cererea dnei Tatiana Glukhova nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 17 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

45. În altă ordine de idei, instanța de apel a notat că în conformitate cu prevederile art. 42 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt și de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plângere.

46. În acest context, instanța de apel analizând prevederile cu art. 19 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, a reținut că protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămrile grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

47. Nu în ultimul rând, instanța de apel a punctat că în conformitate cu Convenția împotriva torturii și altor pedepse și tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, adoptată la New York la 10 decembrie 1984, ratificată de Republica Moldova la data de 31 mai 1998, termenul „tortură” desemnează orice act prin care se provoacă unei persoane, cu intenție, o durere sau suferințe puternice, de natură fizică sau psihică, în special cu scopul de a obține, de la această persoană sau de la o persoană terță, informații sau mărturisiri, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terță persoană l-a comis sau este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra unei terțe persoane, sau pentru orice alt motiv bazat pe o formă de discriminare, oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau suferință sunt provocate de către un agent al autorității publice sau orice altă persoană care acționează cu titlu oficial, sau la instigarea sau cu consimțământul expres sau tacit al unor asemenea persoane.

48. Reieșind din constatările enunțate, instanța de apel a apreciat critic argumentele apelantei precum că hotărârea primei instanțe urmează a fi casată, deoarece concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei. Or, analizând conținutul hotărârii contestate, instanța de apel a reținut că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

49. Subsecvent, instanța de apel a notat că alte argumente invocate de apelantă în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

50. În ordinea de idei descrisă, instanța de apel a considerat că argumentele apelantei sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru casarea hotărârii contestate, și drept urmare a conchis că apelul declarat este integral nefondat și pasibil de a fi respins.

51. EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

52. La 12 decembrie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.74), avocata Ludmila Bolocan, acționând în interesele Tatiane Glukhova a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie admisă acțiunea înaintată de Tatiana Glukhova și anume să fie anulată decizia Biroului Migrație și Azil nr. 5286/22 DAI din 15 septembrie 2022, cu obligarea Direcției Azil și Integrare din cadrul Biroului Migrație și Azil la acordarea unei forme de protecție internațională reclamantei Tatiana Glukhova, în temeiul art. 16 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova (f.d. 69/73).

53. În motivarea recursului recurenta a indicat motivele de drept și de fapt invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că instanțele de judecată ierarhic s-au limitat la o analiză de ansamblu a circumstanțelor pricinii care a condus la formarea convingerii că lipsește riscul, precum ar fi, existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției de tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante solicitantei în țara sa de origine; amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict internațional sau intern în privința lui Tatiane Glukhova.

54. A susținut că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de situația în care se află solicitantul de azil până la părăsirea țării de origine și nu a analizat circumstanțele prin prisma art.48 alin.(1) și (2) din Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova care statuează că, la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine. O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acțiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia și continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

55. În aceste context, a susținut că instanța de apel în decizia sa a făcut trimitere la prevederile art.45 din Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova, însă fără o argumentare în ce mod este aplicabilă speței, or, de fapt vine în contradicție cu circumstanțele reale care sunt la momentul examinării cauzei în ordine de apel, în Federația Rusă.

56. A mai invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au efectuat un control eficient al încălcării dreptului discreționar de către Direcției Azil și Integrare din cadrul Biroului Migrație și Azil la examinarea cererii solicitantei de azil, or, timp cât în Federația Rusă există violări ale drepturilor omului,

Tatiana Glukhova beneficiază de beneficiul dubiului și urmeze să acceadă la o formă de protecție pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu art. 16 al Legii 270 din 18 decembrie 2008 cu privire la azil.

57. La 28 decembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat prin intermediul poștei electronice, pentru notificare în adresa Inspectoratului General pentru Migrațiune al MAI al RM, copia cererii de recurs depusă de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova, împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele dosarului (f.d.78/79).

58. Inspectoratul General pentru Migrație al MAI al RM, deși a recepționat copia cererii de recurs, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova, împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

59. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

60. Art. 245 din Codul administrativ, relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

61. Art. 245¹ din Codul administrativ, prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

62. Art. 246 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, reglementează că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele

și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

63. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 10 octombrie 2023 (f.d.52)

64. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2023, a fost notificată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la 11 decembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.64).

65. Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că avocata Ludmila Bolocan, acționând în interesele Tatiane Glukhova, s-a conformat prevederilor legale și a depus cererea de recurs în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

66. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că din analiza prevederilor art. 245¹ din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/ inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

67. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

68. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate

69. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în recurs de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe

aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

70. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate în mod corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

71. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

72. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

73. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către instanța de apel, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

74. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

75. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei,

pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

76. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea cauza Botten vs. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, 7 și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea cauza Helmers vs. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

77. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocata Ludmila Bolocan, în interesele Tatiane Glukhova.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă